

Čas: Svůj nedáme, cizí nechceme

svobodny-svet.cz/cas-svuj-nedame-cizi-nehceme

27. března 2023

LADISLAV JAKL

Tak to tu máme zase. Krádež času. Já vím, že mnozí z vás se už báli, že letos nevylezu se svou každoroční filipikou proti letnímu času. Já si ale nezačal. To oni. A tak už osmadvacátý rok píšu touto dobou skoro to samé.

Protože problém je také pořád týž. Přejít na tzv. letní čas. Proč? Úspory to nepřináší, jen ztráty a komplikace. Jenže byrokraté to nestihli zařídit, tak nás to v příštích měsících čeká zas. A do toho se vyrojila bizarní debata, zda na letní čas přejít trvale. A zase se objevuje nesmyslný termín „zimní čas“.

To abychom uvěřili, že čas je jen nějaká dohoda. Letní nebo zimní. Aby to vypadalo, že jsou jako rovnocenné. Aby se zakrylo, že jeden čas je náš, domácí, přirozený, zatímco ten druhý je cizí, východní, k

nám uměle byrokraty vnučovány. A opět se vyrojily ankety, který že čas bude platit, až se s časem přestane šibovat. A někdo myslí úplně vážně, že máme celoročně přejít na čas cizí.

Už po tisíce let umí člověk kdekoli na světě zjistit, kdy je v daném místě poledne. Zapíchne klacek do země a do hlíny si dělá znamení, jak dlouhý je právě stín. A když je stín nejkratší, je poledne. O tom se nedá hlasovat. To tak prostě je. A nejen na Zemi, stejným způsobem lze zjistit moment poledne na kterékoli planetě naší či jiné planetární soustavy, tedy pokud ona planeta nemá vázanou rotaci s oběhem kolem mateřské hvězdy a tudíž se tam střídá den a noc (na Marsu Sol).

Co je dáno dohodou, tak to je naše rozhodnutí, na kolik dílků si rozdělíme jeden den. Mohlo by to být na deset, dvacet, třicet nebo šedesát šest. Ale naše civilizace si zvykla na dělení dne na 24 dílů. Těm říkáme hodiny. A stejně jsme si rozdělili i naši planetu. Na čtyřadvacet časových pásem. Proč? Protože poledne je na každém místě v jinou chvíli a kontinuální čas by nemohl sloužit jako opora shody. Středem každého pásma je určený poledník, okrajem pak je sedm a půl stupně na jednu stranu i na tu druhou. Reálná hranice pásem je však ovlivněna i politicky, zejména hranicemi zemí. Ne každá má to štěstí – jako my – že určující poledník (u Středoevropského času ten patnáctý východní délky) prochází jejím územím. Tak se mnoho zemí přilepí k tomu, ke kterému mají blíže. To my nemusíme, máme ho doma. Někde se naopak z nějakých politických důvodů tulí k času, ke kterému mají dál, ale tím už lámou svou denní přirozenost.

Natvrdlost nositelů názoru, že listopadu máme říkat červenec a že se tím udělá teplo, je nekonečná a jejich schopnost argumentace pořád hluchá. No tak budu každé jaro mlít pořád své, dokud blbnutí s časem neskončí. A asi hned tak neskončí. A i letos se u nás objevily pozoruhodné reakce na opětovné zavedení východního času po příštích sedm měsíců. Že prý ne každému vyhovuje ten náš, domácí, původní, středoevropský.

Můžeme se sice dohodnout, že půlnoci budeme říkat poledne a že tím dosáhneme, že v půlnoci bude světlo. Jenže nebude, jen tomu světlu, která přijde opět ve stejnou chvíli, budeme hloupě říkat půlnoc. Přesto mnozí lidé stále opakují, že zařídíme půlnoční (nebo večerní) světlo tím, že budeme půlnoci říkat poledne, a to přijetím času, který platí někde v Polynésii.

Zase se rojí ankety, zda si lidé přejí zachování jednoho celoročního času a zda to popřípadě má být čas „letní“ nebo „zimní“. Na takovou anketu já odpovědět nemohu, protože nic jako „zimní čas“ neexistuje. Existuje náš správný středoevropský čas, který je dán naší zeměpisnou polohou. Platí přesně na našem území, protože právě Českem prochází 15. poledník východní délky (třeba Jindřichovým Hradcem), který tento čas určuje. Když je nad ním Slunce v nadhlavníku, je poledne středoevropského času. V jiných pásmech mají Slunce v nadhlavníku dřív, jinde zas později. Proto existují časová pásma.

To, čemu my říkáme letní čas, je ve skutečnosti čas východní. Odpovídá poloze Finska, Ruska, Běloruska, Ukrajiny, Moldavska, Turecka, Egypta, Súdánu, Demokratické republiky Kongo, Ugandy, Rwandy, Burundi, Tanzanie, Zambie, Zimbabwe či Jihoafrické republiky. Takže my každý rok na víc než půl roku přecházíme na cizí čas, který patří úplně jinam. Že mu u nás říkáme letní čas, je vlastně lež, ale už jsme si na ni zvykli. Ale říkat kvůli tomu našemu vlastnímu normálnímu středoevropskému času čas „zimní“, to je už hloupost na druhou.

Hýbat s časem je holým nesmyslem a přežitkem. Ale skoro ještě větším nesmyslem je přejít trvale celoročně na cizí čas a mít tak po celý rok poledne už v jedenáct dopoledne. Ne každé území má čas přesně odpovídající poloze. Někde to tak nepoužívají. Třeba v Indii mají pro celou zemi čas o 4.5 hodiny posunutý oproti nám. Takže Východní Bengálsko má už podvečer, když v rádiu hlásí poledne. A někde u pouští Balúčistánů mají v tu chvíli teprve dopoledne. Praktické je to možná pro státní aparát, pro lidi určitě ne.

Generál Franco chtěl být „in“, a tak posunul čas ve své zemi na střeoevropský (náš a třeba německý), i když je západ Španělska oproti němu posunut dokonce skoro o dvě hodiny. A mají to tam jako velké téma, protože lidem se žítí podle cizího času právem zajídá. A my na cizí máme nyní naopak trvale přecházet? Půjčit si navždy ukrajinský či běloruský čas? Proč? Máme svůj, a hezčí.

Milovníci sociálního inženýrství nám říkají, že díky „letnímu času“ je prý večer déle světlo. Opravdu? Ale kdepak. Světlo je úplně stejně dlouho s letním časem i bez něj, to nelze zařídít vyhlášením změny času. Delší večer nezařídíme tím, že tomu okamžiku, kterému jsme do minulého týdne říkali osm večer, budeme najednou říkat devět večer. Tím se delší den neudělá, jen tomu budeme jinak říkat. Peníze se nerozmnoží tím, že pětistovkám začneme říkat tisícikoruny.

Milovníci sociálního inženýrství vám řeknou, že bude delší večer, protože jim dřív skončí práce. Ale co jim brání končit dřív i bez změny času pro všechny ostatní? Mohu dělat pekaře nebo popeláře, nebo si jinak domluvit směny. Že to nejde, protože by se jim ostatní nepřizpůsobili? Tak se nás holt nebudou ptát a donutí nás všechny k posunu pracovní doby nařízením vlády o letním čase?

Letní čas je formou hrubého násilí. Je to jeden z projevů nátlaku, kterým si násilníci zařídí nedobrovolnou změnu chování nás ostatních tak, aby vyhovovala zrovna jim. Mohli by si žít podle svého a čas si posouvat jen pro sebe. Jenže to jim nestačí. Musí donutit nás všechny ostatní, abychom udělali změnu stejnou, jen tak je to pro ně totiž výhodné. Že si na ni někteří z nás už skoro zvykli, to hloupost změny nijak neumenšuje. Ekonomický přínos letního času je nulový nebo záporný, negativní zdravotní důsledky potvrzuje stále více studií.

Zeměkoule se při své pouti vesmírem nezajímá, jak jacísi tvorečkové na jejím povrchu počítají svůj kalendář, kdy si vymyslí přestupný den či podobnou legraci. Třeba rovnodennost přichází podle kosmických pravidel se svou nadlidskou pravidelností, ale lidská nepravidelnost

jí přisoudí občas jedno datum, občas jiné, občas v letopočtu Pána Forda, nebo bůhvíkolikátého thermidoru, či jaké počítání si který z človíčků vymyslí. Země se ale nebude přizpůsobovat ani Caesarovi, ani papeži Řehořovi, ani Konventu, ani Evropské unii, ani vládě České republiky. Lidské instituce ať mluví do lidských věcí, kosmický řád ale ať nechají na pokoji!

Ale nedělají to. Chtějí rozhodovat o tom, kolik je hodin.

Země se točí dle vyšších zákonů a do toho nám nějaká zpupná vláda vydá nařízení, že hodin není tolik, ale už tolik. Ta troufalost! Vlády se pletou do spousty věcí, do kterých jim nic není, ale co je moc, to je moc. Ony chtějí měnit rotaci země! Ony sahají na kosmický systém! Aristotele, vstávej! Atlasi, drž pevněji!

Prý tu hodinu na podzim dostaneme zpět. To jo. Sedm měsíců na ní budou rajtovat, a pak nám ji jednoho podzimního rána umolousanou, znectěnou a ohmatanou milostivě vrátí. A do toho někdo přichází s nápadem, že nám ji vezmou navždy. Pošleme ty zloděje času už někam.

| Ladislav Jakl

■ ■ ■ ■ ■ (1 votes, average: **5,00** out of 5)

>> Podpora

Svobodný svět nabízí všechny články zdarma. Náš provoz se však neobejde bez nezbytné finanční podpory na provoz. Pokud se Vám Svobodný svět líbí, budeme vděčni za Vaši pravidelnou pomoc. Děkujeme!

Číslo účtu: 4221012329 / 0800

>> Pravidla diskuze

Než začnete komentovat článek, přečtěte si prosím pravidla diskuze.

>> Jak poslat článek?

Chcete-li také přispět svým článkem, zašlete jej na e-mail: redakce (zavináč) svobodny-svet.cz. Pravidla jsou uvedena [zde](#).

